

PARREGULLSITË GJATË NDËRTIMIT TË MINI-HIDROCENTRALEVE NË LUMENJTË CRNJA, LJUBASHTICA DHE CRNI POTOK

Tubat janë rritur, llojet e mbrojtura të harruara

Sipas dokumentacionit projektues të Studimit të miratuar, në bazë të të cilit është lëshuar leja më 9. 12. 2011 për tubacionin nga ujëgrumbulluesi deri tek objekti i makinerisë për mHe “Crni potok”, ka qenë i parashikuar instalimi i tubave me diametër 56cm, kurse në vetë kantierin e tubacionit janë vendosur tuba me diametër 81cm. Ato janë vendosur përgjatë rrjedhës së ujit. Megjithatë, gjatë inspektimit, me ç’rast vendasit pretendojnë se inspektori vizitoi vetëm ujëgrumbulluesin, është konstatuar se ishte instaluar tubi me diametër 50cm i cili shërben për derdhjen e përkohshme të ujit nga ujëgrumbulluesi në mënyrë që të kryhen punimet pa pengesa.

Autori: Vuk VUJISIQ

Tash tre muaj banorët e Kraljskih Bara dhe aktivistët ekologjikë mblidhen çdo javë duke protestuar kundër ndërtimit të mini-hidrocentraleve (mHE) në lumenjtë Crnja, Ljubashtica dhe Crni Potok.

Në tabelën identifikuese të punimeve, të vendosur tri kilometra larg vendit të ndërtimit të hidrocentralit “Crni Potok”, shkruan se ndërtimi ka filluar më 16 dhjetor 2011, kurse afati i përfundimit të punimeve është më 30 nëntor 2016. Hidrocentrali “Crni Potok” nuk është ndërtuar as katër vite pas. Punimet janë intensifikuar vetëm rreth datës 20 korrik 2020, por me kërkesë të banorëve vendas, vetëm gjashtë ditë pas rifillimit, më 26 korrik, janë ndërprerë sërish dhe nuk kanë vazhduar më. Para zgjedhjes së Qeverisë së re ka pas tentativë të kompanisë ndërtuese të vazhdoj punimet, mirëpo banorët vendas nuk e lejuan këtë përkundër presioneve të mëdha që vinin nga NKT (Trupi Kordinues Kombëtar) dhe organet e rendit. Banorët vendas rrëfejnë çdo javë për parregullsi dhe të panjohura që e shoqërojnë këtë rast, për çka e kanë informuar Qeverinë e re. Në vazhdim do të merremi me ato më të rëndësishmet.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Fotografia e tabelës së punimeve. Burimi: PCNEN Foto: Vuk Vujisiq

Çestogaz

Ujëgrumbulluesi (diga) i filluar i mHe “Crni potok”, sipas projektit njëdekadësh të vjetër nga Studimi për vlerësimin e ndikimit në mjedisin jetësor, është dashur të ndërtohet në kuotën 1 206 metra lartësi mbidetare, ku do të akumulonte ujin nga Crni Potok i cili, sipas banorëve vendas, derdhet në **Çestogaz**, i cili më tej derdhet në Ljubashticë (degë e Crnjes). Kjo do të thotë se ujëmbledhësi i filluar nuk do ta grumbullonte ujin vetëm nga Crni Potok, siç shkruan në projektin bashkëngjitur Studimit, por edhe nga përroi i fuqishëm Çestogaz që derdhet në Ljubashticë, degë e të cilit është Crni Potok. Me këtë, theksojnë banorët vendas, “vidhet

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Çestogazi, i cili nuk përmendet askund në letër, me përjashtim në përshkrimin si degë e Ljubashticës”.

- Crni Potok gjendet në dokumentet projektuese, kurse Çestogazi nuk përmendet në asnjë vend. Të gjithë e dimë se Crni Potok derdhet në Çestogaz dhe jo e kundërta, kështu që mund të themi se po vidhet shteti – thotë vendasi **Vladimir Novoviq**.

Përmasat e tubave

Sipas dokumentacionit projektues të Studimit të miratuar, në bazë të të cilit më 9 dhjetor 2011 është dhënë leja për vendosjen e tubacionit nga ujëgrumbulluesi deri tek objekti i makinerive për mHe “Crni Potok”, ka qenë i parashikuar instalimi i tubave me diametër 558.8 (56cm). Megjithatë, në vetë kantierin e tubacionit janë vendosur tuba me diametër 81cm, ndërsa tubat e njëjtë janë vendosur edhe përgjatë rrjedhës së ujit.

Gjatë inspektimit, me ç’rast vendasit pretendojnë se inspektori vizitoi vetëm ujëgrumbulluesin, është konstatuar se ishte instaluar tubi me diametër 50cm, i cili shërben për derdhjen e përkohshme të ujit nga ujëgrumbulluesi në mënyrë që të kryhen punimet pa pengesa.

- Kantierin e ka vizituar fillimisht inspektori për ujëra e pastaj inspeksioni për ndërtim. Erdhën pa paralajmërim, kurse ne ishim këtu. Nuk është çudi që në procesverbal ka shënuar vetëm tubin 50 cm kur inspektori vizitoi vetëm ujëgrumbulluesin – **thotë Novoviq**. Ai tërheq vërejtjen se inspeksioni nuk ua ka dorëzuar akoma përgjigjet dhe vendimet.

Novoviq shton se kjo paraqet edhe një formë të “vjedhjes”, sepse vendosen tuba me diametër më të madh, për ç’gjë jemi bindur edhe vetë. Nga vizita në terren kemi vërejtur se punimet kanë filluar me tuba me diametër 81cm.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Tubat ujore në vendpunimin Bara Kraljska

Leja e skaduar

Në vendimin e lëshuar më 9 dhjetor 2011 shkruan se investitorit i pushon e drejta e ndërtimit sipas lejes së dhënë, në qoftë se ndërtimi i objektit nuk fillon brenda dy viteve nga data e lëshimit të lejes – neni 97 i Ligjit mbi planifikimin hapësinor dhe ndërtimin e objekteve. Banorët vendas thonë se investitori i ka filluar punimet vetëm në vitin 2017 dhe se leja duhej të revokohej.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

- Kjo leje duhet të ishte revokuar, sepse ne e dimë që ai i filloi disa punime vetëm në vitin 2017 te objekti i makinerive ku gjendet tabela dhe ato pastaj u ndërprejnë. Megjithatë, tani na shfaqet një manipulim sikur ai i ka filluar punimet në vitin 2012, gjë që nuk është e vërtetë dhe të gjithë ne e dimë këtë. Mirëpo, shumica e raporteve të inspektimit janë falsifikime dhe dikush duhet të jetë përgjegjës për këtë – thotë **Milovan Llaboviq**, kryetar i BL Bare Kraljske.

Një nga kërkesat e vendasve është revokimi i lejes së ndërtimit dhe zgjidhja (prishja) e kontratës së koncesionit. Me ndihmën e OJQ-së Qendra për Edukim Qytetar, banorët vendas i kanë dërguar kërkesë Qeverisë, mirëpo në Ministrinë për Zhvillim të Qëndrueshëm dhe Turizëm (MZhQT) kanë nxjerrë vendimin se kërkesa është e pabazuar dhe se lejet janë lëshuar konform ligjit. Pas këtij vendimi, Qendra për Edukim Qytetar në emër të vendasve ka dorëzuar padi në Gjykatën Administrative.

- Konsiderojmë se lejet e ndërtimit që janë lëshuar janë plot paligjshmëri. I kemi parashtruar Qeverisë propozimin për anulimin e lejeve, mirëpo Ministria për Zhvillim të Qëndrueshëm dhe Turizëm ka marrë vendim për refuzimin e propozimit tonë. Në arsyetim MZhQT nuk ka dhënë ndonjë arsye dhe argument të vlefshëm për të cilën do të kundërshtohet kërkesa jonë, prandaj për këtë arsye kemi parashtruar aktpadi në Gjykatën Administrative. Proceset janë plot me parregullsi, prandaj për këtë arsye i bëjmë thirrje Qeverisë që të pranojë kërkesën e banorëve vendas dhe të anulojë kontratat – thotë **Snezhana Kallugjeroviq**, këshilltare e lartë ligjore në Qendrën për Edukim Qytetar.

Kantieri nuk e ka respektuar Studimin

Gjatë vizitës në terren gjatë muajve të parë qarkullimi i ujit në ujëmbledhës është bërë ekskluzivisht përmes një tubi të përkohshëm me diametër 50cm, i cili ujin në vazhdim e shkarkonte nga një lartësi prej më shumë se dy metra. Banorët vendas pohojnë se kjo ka rrezikuar lëvizjen e peshqve, se peshqit duhet të lejoheshin të lëviznin lirshëm dhe se kjo mënyrë e ndërtimit, sipas Studimit, është e ndaluar.

Por, pas shirave të mëdha kanali i përkohshëm i cili tërë ujin e orientonte në tub u shemb dhe Çestogazi tani rrjedh i papenguar përmes ujëmbledhësit. Para disa ditësh, vendasit kanë filmuar troftën e përroit në ujëmbledhës. Lidhur me këtë kemi pyetur kryetarin e Federatës së Peshkatarëve të Malit të Zi, **Omar Bashiqin**, se si ndikojnë mini-hidrocentralet në fondin e peshkut.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

- Në jetën dhe lëvizjen e peshqve dhe organizmave të tjerë ujorë përmes rrjedhës së ujit, ndikimin më të madh, qoftë nëse flasim për ndikim pozitiv apo negativ, e ka sasia përgjithshme e ujit, d.m.th. e nivelit të ujit në shtratin e lumit. Mini-HEC-et në ujëmbledhësit e tyre, që janë ndërtuar në shtretërit e lumenjve, e ridrejtojnë një sasi të madhe të ujit nga shtratet e lumenjve, e cila më tej, përmes tubacioneve, qarkullon deri në impiantet e makinerive - shpjegon Bashiq.

Sipas tij, në periudhën e nivelit minimal të ujit, të rrallë janë koncesionarët, d.m.th. pronarët të cilët e respektojnë rregulloret ligjore në lidhje me sigurimin e nivelit të ujit në regjimin e minimumit biologjik.

- Pronarët e mHEC-eve kujdesen për çdo pikë uji për të prodhuar disa kW energji elektrike më tepër. Në disa lumenj mund të vërehen edhe shtretër lumenjsh të tharë plotësisht, në të cilët peshqit dhe organizmat ujorë sigurisht që nuk mund të mbijetojnë – thekson ai.

Në thelb, të gjitha mHEC-et kanë ndikim negativ në fondin e peshkut dhe organizmat e tjerë ujorë, veçanërisht në pjesët e rrjedhave që janë “urëzuar” me tubacione nga ujëmbledhësi deri në kthimin prapë të ujit në shtratin e lumit, pas objekteve të makinerive. Jo rrallë i njëjti ujë çohet më poshtë përmes ujëmbledhësve dhe tubacioneve të reja deri te objektet tjera të makinerive, kështu që ekosistemi është i rrezikuar gjatë gjithë rrjedhës së tij. Në pjesë të tilla të lumit, bota e kafshëve sigurisht që është e rrezikuar ose është shuar. Në pyetjen se si rrugët e peshkut e zgjidhin problemin e lëvizjes së peshkut, Bashiq përgjigjet:

- Zgjidhjet teknike të shtigjeve të peshkut janë kryesisht të dobishme, por do të ishin të përdorshme vetëm në kuptimin që shtigjeve të peshkut dhe teposhtë rrjedhës së mëtejshme të lumenjve të kishte sasi të mjaftueshme të ujit në shtrat dhe vetë rrugën e peshkut, në mënyrë që peshqit të lëvizin lirshëm. Por, shtigjet e ndërtuara të peshkut pa dyshim që përdoren nga pronarët vetëm për kullimin e ujit të tepërt gjatë kohës së nivelit të lartë të ujit, kurse në kohën e nivelit të mesëm ose minimal, ato nuk i shërbejnë qëllimit, sepse gjatë ndërtimit pronarët janë kujdesur që uji të drejtohet sa më shumë që të jetë e mundur në kanalet kulluese dhe tubacionet sesa në shtigjet e peshkut. Shtigjet e ndërtuara të peshkut paraqesin vetëm maskë dhe makiash për përmbushjen e detyrimeve ligjore nga pronarët e mini-hidrocentraleve, sepse nëpër to nuk kalon as uji e lëre më peshku me ujë - thekson Bashiq.

Ai tërheq vërejtjen se shtigjet e peshqve janë shpesh të papërdorshme.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

- Gjithashtu, shumica e shtigjeve të peshqve kanë shpate të pjerrëta, kështu që është i vështirë qarkullimi për peshqit e vegjël, veçanërisht për organizmat e tjerë ujorë, por me kusht që nëpër shtigje të rrjedhë ujë, si dhe që asnjë shteg i peshkut nuk është ndërtuar që peshku dhe organizmat e tjerë ujorë t'i përkujtojë në shtratin natyror dhe mjedisin në të cilin do të lëviznin lirshëm – përfundon Bashiq.

Çestogazi dhe Ljubashtica të bashkuara

Studimi me plot mangësi

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Megjithëse është kthyer disa herë për përpunim, Studimi një dekadë i vjetër është, sipas mendimit të profesionistëve, plot “vrjma” për shkak se është punuar sipërfaqësisht, pa gjendjen fillestare (zero) dhe testime të hollësishme.

- Lejimi i punimeve të tilla përbën në të njëjtën kohë shkelje të rregulloreve për menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe ruajtjen e florës dhe faunës (në nivelin shtetëror dhe ndërkombëtar). Nëse Agjencia e Mjedisit do t’i respektonte rregulloret shtetërore, nuk do të lëshohej asnjë leje për ndërtimin e mini-hidrocentraleve deriuose - thotë **Vuk Ikoviq**, një biolog nga organizata KOD.

- Në një shtet të rregulluar, një studim i tillë do të ishte tërhequr me kohë dhe të gjithë pjesëmarrësit në hartimin dhe miratimin e tij do të ndiqeshin penalisht. Në fund të fundit, pse paguajmë inspektimin dhe gjyqësorin kur institucionet nuk janë përgjegjëse për veprime të tilla të paligjshme - pyet Ikoviq dhe vëren se Studimi duhet të përmbajë gjendjen zero (fillestare) që nuk është bërë dhe se duhet të përmbajë studime serioze, e jo hamendësime.

Njëjtë mendon edhe biologu **Darko Saveliq**.

- Mendoj se mini-hidrocentralet në Kraljskih Bara nuk duhet të ndërtohen në bazë të dokumenteve ekzistuese. Sepse dokumenti kryesor që i ka dhënë dritën e gjelbër ndërtimit, pra Studimi mbi vlerësimin e ndikimit në mjedisin jetësor nuk është hartuar në përputhje me ligjin. Për më keq, dy herë është kthyer në përpunim dhe sërish është i dobët – vlerëson Saveliq.

- Detyra e vlerësimit të ndikimit në mjedisin jetësor është që të bëjë gjendjen zero (fillestare) të florës, faunës, botës së kërpudhave, tokës, klimës, ujit, ajrit etj. Dhe të vlerësojë ndikimin e investimit në gjithçka që është deklaruar në gjendjen zero. Në këtë studim, biodiversiteti i parkut natyror të ardhshëm është trajtuar në dy faqe jo të plota, pa asnjë fjalë për amfibët, gjitarët, zvarranikët dhe zogjtë, ndërsa flora gjithashtu zë një prej dy faqeve – shton ai.

Speciet e mbrojtura të harruara

Gjatë vizitës në terren, krejt në skaj të ujëmbledhësit kemi filmuar me kamerë salamandrën, një specie të mbrojtur me ligj. Kjo nuk do të përbënte çudi sikur kjo specie të mos përmendej në Studim, gjë që ka ngritur çështjen për speciet e tjera të mbrojtura që mund të preken nga projekti i filluar i ndërtimit të mini-hidrocentralit. Ky është një lëshim serioz në hartimin e dokumenteve, pohojnë ekspertët.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

- Mini-hidrocentralet shkaktojnë zhdukjen ose reduktimin e salamandrave. Projektet e tilla ndikojnë para së gjithash negativisht te kafshët që janë të lidhura ngushtësisht me ujin, dhe të cilat kryejnë të gjitha ose shumicën e aktiviteteve të tyre jetësore në ujë. Ky është pikërisht rasti me salamandrat – shpjegon Ikoviq.

Sipas tij, foletë e vezëve të amfibëve po zhduken në tërë Malin e Zi për shkak të presioneve të shumta.

- Bora po shkrihet më shpejt, reshjet janë të papritura dhe të pabarabarta, trupat ujorë po thahen më shpesh, kemi gjithnjë e më shumë tharje për shkak të urbanizimit. Kjo është arsyeja pse këto specie në Malin e Zi kanë rënë dukshëm në 50 vitet e fundit. Mini-hidrocentralet ndikojnë më tej në rënien e tyre dhe rrisin shkallën e tyre të zhdukjes. Ndërsa mirëqenia e një komuniteti njerëzor varet drejtpërdrejt nga një ekosistem dhe speciet e tij, humbja e botës së kafshëve do të ndikojë edhe në situatën ekonomike të qytetarëve - vazhdon Ikoviq.

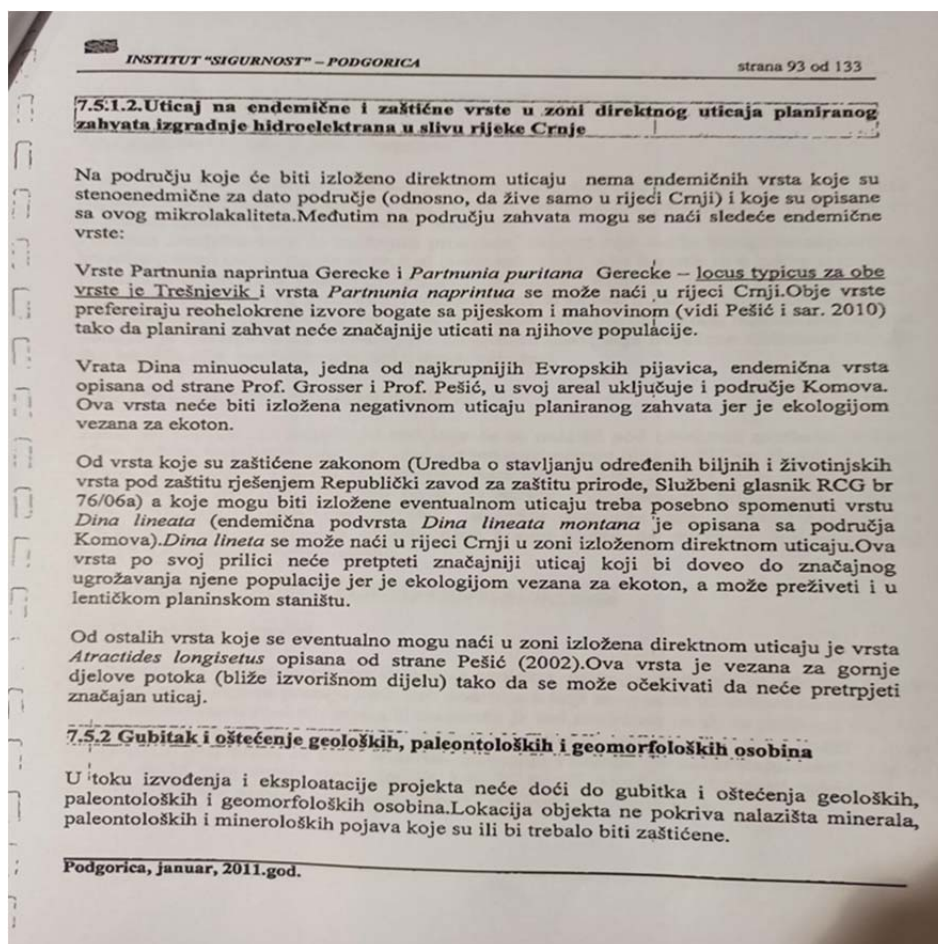
This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Ai shton se salamandrat nuk mund të mbijetojnë në minimumin e përcaktuar ekologjik prej dhjetë për qind të rrjedhës së ujit dhe se përgjegjësia i përket Agjencisë për Mbrojtjen e Mjedisit Jetësor dhe përpunuesit të studimit.

- Prej 845 specieve të mbrojtura në vend, përpunuesi i studimit gjen vetëm një, pra shushunjën. Gjendja zero (fillestare) nuk është kryer dhe ne nuk mund të dimë se si ky projekt do të ndikojë në speciet e tjera të mbrojtura – paralajmëron Saveliq.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Që Studimi është plot me lëshime na konfirmuan edhe dy adresa të tjera mjaft të rëndësishme dhe profesionale, të cilat në fund nuk dëshironin të deklaroheshin publikisht për shkak të raportit me përpunuesin e Studimit, por edhe presioneve të mundshme në punë.

Dr Peshiq thotë se mosrespektimi i masave nga Studimi sugjeron veprime korruptive

Një nga përpunuesit e Studimit për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis, Dr. Vladimir Peshiq theksoi në një intervistë me PCNEN se ligji ekzistues i atëhershëm nuk parashikonte një studim të "gjendjes zero" dhe se Studimi më pas u bë nga literatura ekzistuese Për punën si biolog në hartimin e Studimit mori kompensim prej disa qindra eurosh.

“Studimi është bërë në vitin 2010. Pse është e rëndësishme kur është bërë studimi?

Në atë periudhë kohore, ligji nuk parashikonte të bëhej paraprakisht studimi i të ashtuquajturës "gjendjes zero" të biodiversitetit. Detyrimi për të bërë studimin e gjendjes zero të biodiversitetit para se të bëhet vlerësimi i ndikimit në mjedis është praktikë e re. Në atë kohë, unë u punësova nga një kompani që po vlerësonte ndikimin e ndërtimit të hidrocentraleve të vegjël në mjedis për të bërë një rishikim të florës dhe faunës për çmim 250 ose 300 eurosh, bazuar në atë që dihet nga literatura shkencore me theks të veçantë në speciet endemike dhe relikte” - u shpreh Dr. Peshiq.

Peshiq beson se është e nevojshme të përgatitet një studim i ri që autoritetet kompetente janë përgjegjëse për mosrespektimin e masave nga ky ekzistues, i cili duhet të sigurojë pajtueshmëri me masat dhe rekomandimet për të shmangur dëmtimin e mjedisit.

“Besoj se ka nevojë për të bërë një studim të ri, para së gjithash sepse atëherë studimi nuk është bërë, dmth. një studim "i gjendjes zero" të biodiversitetit. Ekziston mundësi e madhe që kërkimet, të cilat gjithmonë duhet t'i paraprijnë një ndërhyrjeje të tillë, të çojnë në të dhëna për praninë e specieve të caktuara të mbrojtura dhe madje endemike, mbrojtja e të cilave do të kërkonte domosdoshmërisht propozimin e masave konservuese për mbrojtjen e tyre, që në fund të fundit, paraqet një nga qëllimet e vlerësimit të ndikimit," tha Peshiq.

Agjencia e Mbrojtjes së Mjedisit dhe ish MORT përsërisin se gjithçka ishte bërë në përputhje me ligjin dhe mundësitë, ndërsa qeveria e re shqyrton të gjitha parregullsitë dhe dokumentet në lidhje me rastet e hidrocentraleve të vogla në mënyrë që të merret një vendim mbi përfundimin e mundshëm të koncesionit.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.

Një gjë është e sigurt - vendasit thonë se nuk do të dorëzohen dhe se ata do të ruajnë lumenjtë e tyre pa marrë parasysh se kush do jetë në pushtet.

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the Department of State.

Ovaj projekat je dijelom finansirala Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/Vlade SAD.